

EDUSKUNNAN VASTAUS 42/2008 vp

Hallituksen esitys laiksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta (HE 30/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiaa mietinnön (MmVM 7/2008 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1559/2001) 27 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 430/2007,
muutetaan 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 12—14 kohta, 6 §:n 1 kohta ja 9 §:n 2 momentin 1 kohta, sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 12—14 kohta ja 9 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1446/2006, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1446/2006, uusi 15—17 kohta, lakiin uusi 10 b—10 g § sekä 17 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4—7 momentti siirtyvät 5—8 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Sovelletamisala

— — — — —
Tätä lakia ei sovelleta maa- ja puutarhataloudelle myönnettävään Euroopan yhteisön kokonaan rahoittamaan suoraan tukeen, maa-seutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), maatalou-

den rakennetuista annetun lain (1476/2007), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000), kolttalain (253/1995), maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) tai luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen

liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006) perusteella maksettaviin tukiin.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *luonnonhaittakorvauksella* korvausta, jota tarkoitetaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999, jäljempänä *maaseutuasetus I*, II osaston V luvussa tai Euroopan maaseudun kehittämien maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005, jäljempänä *maaseutuasetus II*, 36 artiklassa, ja jota maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämissohjelman mukaisena tukena;

13) *maatalouden ympäristötuella* tukea, josta säädetään maaseutuasetus I:n II osaston VI luvussa tai maaseutuasetus II:n 39 artiklassa, ja jota maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämissohjelman mukaisena perus- ja lisätömenpiteen tukena;

14) *maataloudella* maatilalla tapahtuvaa maatalous-, puutarha- ja energiakasvien viljelyä, kotieläintuotteiden tuotantoa, tuotantoeläinten pitoa, hevostaloutta, porotaloutta, mehiläistaloutta, kesannointia sekä viljelemättömän pellon säilyttämistä hoidettuna yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1782/2003 mukaisesti;

15) *Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksella* korvausta, jota tarkoitetaan maaseutuasetus I:n II osaston V luvussa tai maaseutuasetus II:n 36 artiklassa ja jota maksetaan Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan maa-

kunnan maaseudun kehittämissohjelman mukaisena tukena;

16) *tuotannosta irrotetulla tuella* tukea, joka ei määräydy tukivuoden tuotannon laajuuden perusteella;

17) *viitemäärällä* yksikkömäärää, jonka perusteella tuotannosta irrotettua tukea voidaan maatilakohtaisesti enintään myöntää.

6 §

Tukimuodot

Tämän lain nojalla voidaan maa- ja puutarhataloudelle myöntää kansallisenä tukena:

1) Etelä-Suomen kansallista tukea kotieläintaloudelle, kasvintuotannolle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille sekä sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvauksena;

9 §

Kasvintuotannon tuet

Kasvintuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään kolme hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa tai, jos kyseessä on puutarhakasvien kasvikohtainen tuki, vähintään puoli hehtaaria puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa, ja pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa;

10 b §

Kotieläintilan hehtaarituki

Kotieläintilan hehtaaritukeen ei sovelleta 3 §:n, 7 §:n 4 momentin, 9 eikä 17—20 §:n säännöksiä.

Kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija noudattaa luonnonhaittakorvauksen tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksen saannille asetettuja tukiehtoja sekä täyttää tuen saajaa, viljelijän ikää,

tuen myöntämistä ja sitoumuksen tekemistä koskevat yleiset edellytykset. Kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijan maatilan talouskeskus ja maatilan peltoalaa sijaitsee tukeen oikeuttavalla tukialueella, ja että maatila on luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavassa tukimuodossa kotieläintila tai se täyttää vastaavat vaatimukset.

Kotieläintilan hehtaaritukea voidaan myöntää enintään sille pinta-alalle, jolle maksetaan luonnonhaittakorvausta tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvausta, ja joka sijaitsee tukeen oikeuttavalla tukialueella. Tukea voidaan kuitenkin myöntää tilakohtaisesti enintään sille pinta-alalle, jäljempänä *enimmäisala*, joka oli vuonna 2007 tukikelpoinen luonnonhaittakorvauksessa tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksessa. Enimmäisala voidaan vahvistaa, jos maatilalle on maksettu tukivuodelta 2007 luonnonhaittakorvauksen kansallista lisäosaa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavan tukimuodon tukea kotieläintilan tukitason mukaisesti tai maatila on täyttänyt tukivuonna 2007 kotieläintilan vaatimukset.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen vahvistaa enimmäisalan, kun kotieläintilan hehtaaritukea haetaan ensimmäisen kerran. Enimmäisalaa vahvistettaessa otetaan huomioon hakijan hallinnassa tukivuonna 2007 olleen enimmäisalaan luettavan peltoalan lisäksi sellainen 3 momentissa tarkoitettu tukikelpoinen peltoala, joka on siirtynyt hakijan hallintaan sukupolvenvaihdon tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä ja jota ei ole otettu huomioon hakijan luonnonhaittakorvauksessa tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksessa tukivuonna 2007.

Kotieläintilan hehtaaritukeen sovelletaan samoja alentamis- ja valvontaseuraamuksia kuin luonnonhaittakorvaukseen tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvaukseen.

Maatilakohtainen kotieläintilojen hehtaaritukeen oikeutettu enimmäisala voidaan siirtää luovutuksen saajan hakemuksesta sukupolvenvaihdon tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä luovutuksen saajalle. Koko tilan hal-

linnan siirron yhteydessä tilan omistajalla on oikeus jättää hallinnan siirron ulkopuolelle talouskeskusalue, jolla asuinrakennukset sijaitsevat, sekä omassa taloudessa tarvittavien puutarhantuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalue, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia hallinnan siirron kohteena olevasta peltoalasta, ei kuitenkaan suurempi kuin hehtaari.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään kotieläintilojen hehtaarituen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, tuen määrästä, kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista, enimmäisalan siirron edellytyksistä sekä tukialueista, joilla kotieläintilojen hehtaaritukea maksetaan.

10 c §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä, jäljempänä *sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä*, muodostetaan siitä maatilakohtaisesta sika- ja siipikarjatalouden eläinyksikkömäärästä, jonka perusteella hakijalle on maksettu sika- ja siipikarjatalouden kansallista eläinyksikkömäärän perusteella määräytyvää tukea tukivuodelta 2007. Jos hakijan hallintaan on siirtynyt sukupolvenvaihdon tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä sellainen maatila, jolle on maksettu sika- ja siipikarjatalouden kansallista eläinyksikkömäärän perusteella määräytyvää tukea tukivuodelta 2007, tämä eläinyksikkömäärä voidaan ottaa huomioon sika- ja siipikarjatalouden viitemäärää muodostettaessa. Sika- ja siipikarjatalouden viitemäärää muodostettaessa otetaan lisäksi huomioon eläinryhmäkohtaiset muuntokertoimet.

Edellä 1 momentista poiketen viitemäärä voidaan muodostaa hakijan vaatimuksesta:

- 1) tukivuoden 2007 valvonnassa todetun todellisen eläinmäärän perusteella tai
- 2) tukivuoden 2006 sika- tai siipikarjatalouden tuen maksun perusteena olleen eläinyksikkömäärän perusteella, jos hakijan tuen maksun

perusteena oleva eläinyksikkömäärä on ollut vuonna 2007 tuotantorakennuksen peruskorjauksesta, tuotantotavan muutoksesta tai tuotantokierrosta johtuen vähintään kymmenen prosenttia pienempi kuin vakiintunut eläinmäärä, ja tuotanto jatkuu vakiintuneessa laajuudessa vuonna 2008.

Edellä 1 momentissa tai 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua viitemäärää muodostettaessa ei oteta huomioon 17 §:n 3 momentin nojalla eläinten lukumäärään tukivuonna 2007 kohdistuneita myöhästymisseuraamuksia, jos hakija niin vaatii.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunto ennen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua viitemäärän muodostamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa kiireellisenä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän laskennassa käytettävistä muutokertoimista, tarkemmin muista viitemäärän muodostamisen ehdoista ja määräytymisperusteista sekä viitemäärän vahvistamisesta.

10 d §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän korottaminen

Edellä 10 c §:ssä tarkoitettua viitemäärää voidaan hakijan vaatimuksesta korottaa laskennallisella eläinyksikkömäärällä, jos:

1) hakija on aloittanut tuotantorakennuksen laajennus- tai uudisrakennusinvestoinnin ennen 2 päivää elokuuta 2007 ja tuotantorakennus on hyväksytty käyttöön viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008 maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 153 §:ssä tai Ahvenanmaan maakunnan vastaavassa lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla;

2) hakija on laajentanut tuotantoaan 1 päivänä lokakuuta 2006 tai sen jälkeen, mutta ennen 1 päivää syyskuuta 2007 ostamalla tai vuokraamalla vähintään viiden vuoden pituisella vuokrasopimuksella tuotantorakennuksen, jota käy-

tään sika- ja siipikarjatalouden harjoittamiseen ja jonka peruskorjauksesta tai hallinnan siirron ajankohdasta johtuen tukivuoden 2007 tuen maksun perusteena ollut eläinyksikkömäärä on vähintään kolme prosenttia pienempi kuin minkä rakennuksen koko mahdollistaisi, ja tuotanto jatkuu vuonna 2008; tai

3) hakijan hallintaan palautuu tukivuoden 2007 sika- ja siipikarjatalouden eläinyksikkömäärän perusteella maksettavan tuen määräytymiseen vaikuttavan ajanjakson aikana vuokratuna ollut tuotantorakennus, jossa hakija on aloittanut sika- tai siipikarjatalouden harjoittamisen, ja tukivuoden 2007 tuen maksun perusteena ollut eläinyksikkömäärä on vähintään kolme prosenttia pienempi kuin minkä rakennuksen koko mahdollistaisi.

Tuotantorakennuksen laajennus- tai uudisrakennusinvestointi katsotaan aloitetuksi, kun hakija on saattanut vireille maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:ssä tarkoitettua rakennuslupaa tai ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:ssä tarkoitettua ympäristölupaa taikka vastaavia Ahvenanmaan maakunnan lupia koskevat hakemukset viimeistään 1 päivänä elokuuta 2007 eikä rakennustyötä ole aloitettu ennen 1 päivää tammiukuuta 2005. Rakennustyön aloittamiseksi katsotaan se, että tuotantorakennuksen perustuksen kaivaminen tai muut perustamistyöt on aloitettu.

Viitemäärän korotuksen suuruutta laskettaessa käytetään sitä laskennallista eläinyksikkömäärää, joka tuotantorakennuksessa voidaan keskimäärin tuottaa tai kasvattaa. Viitemäärän korotuksen perusteena olevasta laskennallisesta eläinyksikkömäärästä vähennetään kuitenkin se eläinyksikkömäärä, joka otetaan viitemäärää muodostettaessa huomioon 10 c §:n nojalla. Viitemäärää korotettaessa voidaan ottaa huomioon yhteensä enintään 20 000 kanaa tai kanaemoja vastaava eläinyksikkömäärä maatilaa kohti. Viitemäärää voidaan korottaa vain edellä mainitun enimmäismäärän rajoissa.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunto ennen viitemäärän korottamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa kiireellisenä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän muodostamisesta ja vahvistamisesta investointi- ja vuokrautilanteissa sekä viitemäärän määrätymisen perusteena käytettävistä laskennallisista eläinmääristä erityyppisissä tuotantorakennuksissa ja eri tuotantomuodoissa.

10 e §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntäminen

Tuotannosta irrotettu sika- ja siipikarjatalouden tuki myönnetään vahvistetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän perusteella. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijan maatila on luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavassa tukimuodossa kotieläintila tai täyttää vastaavat vaatimukset.

Jos hakijalle on myönnetty 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu poikkeus vuodelta 2007 tai kyseessä on 10 §:n 3 kohdassa tarkoitettu tilanne vuonna 2007, käytetään tuen myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa laskennallisena peltopintalana kolmea hehtaaria.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen määrätymisen ja myöntämisen tarkentamista perusteista, tuen määrästä, ennakon määrätymisestä ja suuruudesta, kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista, sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen käyttöönottoajankohdasta sekä tukialueista, joilla tuotannosta irrotettua tukea maksetaan.

10 f §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän siirtäminen ja lakkauttaminen

Sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä voidaan siirtää uudelle tuen hakijalle ainoastaan sukupolvenvaihdostilanteessa tai koko tilan hallinnan siirron yhteydessä. Näissä tapauksissa kaksi erillistä viitemäärää voidaan myös yhdistää. Sukupolvenvaihdoksen yhteydessä viite-

määrä voidaan jakaa luovutuksen saajien kesken, jos kukin luovutuksen saaja erikseen täyttää sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen myöntämisen edellytykset.

Koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä tilan omistajalla on kuitenkin oikeus jättää hallinnan siirron ulkopuolelle talouskeskusalue, jolla asuinrakennukset sijaitsevat, sekä omassa taloudessaan tarvittavien puutarhatuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalue, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia siirron kohteena olevasta peltoalasta, ei kuitenkaan suurempi kuin hehtaari.

Jos hakija ei täytä kahtena peräkkäisenä tukivuonna tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntämisen edellytyksiä eikä kyse ole ylivoimaisesta esteestä, kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tulee tehdä päätös tuen myöntämisen perusteena olevan viitemäärän lakkauttamisesta hakijaa kuultuaan.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin viitemäärän siirron, yhdistämisen ja jakamisen edellytyksistä.

10 g §

Sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvaus

Tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea voidaan myöntää sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvauksena, jäljempänä *rakennemuutoskorvaus*, sellaiselle maataloutta harjoittavalle hakijalle, jolle on vahvistettu sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä ja joka täyttää kansallisen tuen hakijaa koskevat yleiset edellytykset. Rakennemuutoskorvauksen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakija sitoutuu pysyvästi luopumaan viitemäärästään rakennemuutoskorvaukseen oikeuttavan kahden vuoden ajanjakson jälkeen.

Rakennemuutoskorvauksen perusteena oleva viitemäärä muodostetaan 10 c §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Rakennemuutoskorvauk-

sen viitemäärä voidaan kuitenkin muodostaa hakijan vaatimuksesta vuoden 2007 tuotantoon kohdistuneessa valvonnassa todetun todellisen eläinmäärän perusteella. Rakennemuutoskorvauksen perusteena olevaa viitemäärää ei voi miltään osin siirtää toiselle tuen hakijalle sen jälkeen, kun hakijalle on myönnetty rakennemuutoskorvaus.

Rakennemuutoskorvausta maksetaan korvauksen hakuvuodelta ja sitä seuraavalta vuodelta. Rakennemuutoskorvauksen perusteena oleva viitemäärä lakkaa olemasta voimassa korvauksen oikeuttavan kahden vuoden ajanjakson loputtua.

Rakennemuutoskorvauksen vuotuinen maatilakohtainen enimmäismäärä on 20 000 euroa. Rakennemuutoskorvausta saavalle hakijalle ei voida myöntää tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjalouden tukea.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään rakennemuutoskorvauksen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, korvauksen määrästä, rakennemuutoskorvauksen käyttöönottoajankohdasta sekä tukialueista, joilla rakennemuutoskorvausta maksetaan.

17 §

Myöhästymisseuraamukset

Jos tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjalouden tukea tai rakennemuutoskorvausta koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tukea alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea tai korvausta ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli 25 kalenteripäivää. Jos tuen ennakkoa koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tuen ennakkoa ei makseta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Lain voimaan tullessa vireillä olevat 27 §:n 3 momentissa tarkoitettut hakemukset käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Lain 27 §:n 3 momentin nojalla myönnettyt ja tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat sekä lain voimaantulon jälkeen tukivuodelle 2008 myönnettävät poikkeusluvut ovat voimassa tukivuoden 2008 loppuun.

Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 2008
